

На сур'ёзнай «моладзевай хвалі»

— Вячаслаў Віктаравіч, на ваш погляд, наколькі значная роля спецыяльных фондаў, якія падтрымліваюць маладых таленты, у сучаснай музычнай культуры?

— Безумоўна, увага да адоранай асобы на самым высокім дзяржаўным узроўні вельмі важная. За 15 гадоў работы спецыяльны фонд Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі даў магчымасць сотням маладых людзей рэалізаваць свае творчыя задумы, падтрымаў дзясяткі музычных калектываў, пачынаючы ад першых этапаў станаўлення майстэрства і да самых вяршынь прафесіяналізму.

Але ж нам ёсць чым ганарыцца! Гэта інтэлектуальны фонд айчынай музычнай культуры і цудоўная прафесійная змена, якая расце ў нас на вачах. Пospехі адораных дзяцей і моладзі сёння ўражваюць: перамогі і дзясяткі ўзнагарод на самых прэстыжных міжнародных конкурсах, фестывалях, удзел у музычных падзеях сусветнага значэння.

— Задума вашага сумеснага з фондам праекта сапраўды ўражвае. Ахоп канцэртных пляцовак — Брэст, Магілёў, Маладзечна, Гомель, Гродна, Віцебск і Мінск, імёны выканаўцаў, разнастайнасць рэпертуару...

— Ідэя праекта заключаецца ў прыцягненні ўсіх рэгіёнаў Беларусі і стыпендыятаў фонду з самых розных куткоў Беларусі. Было вырашана правесці канцэрт у кожным абласным цэнтры, пры гэтым з салістамі выступалі як Дзяржаўны камерны аркестр, так і аркестры абласных філармоній. Я вельмі ўдзячны старшынні спецыяльнага фонду Ніне Мазай за падтрымку гэтай творчай ініцыятывы. Кульмінацыяй праекта стане снежаньскі гала-канцэрт у Белдзяржфілармоніі, у якім возьмуць удзел Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр Беларусі, Нацыянальная акадэмічная харавая капэла імя Р.Шырмы і лепшыя салісты, стыпендыяты і лаўрэаты фонду. Нам было вельмі важна паказаць, наколькі багата Беларусь талентамі, а гэта ж толькі малая іх частка.

— Сярод удзельнікаў юбілейнага праекта прадстаўлены як імёны ўжо добра вядомыя, так і таленты, якія толькі пачынаюць зьяцца.

— Сапраўды, да ўдзелу ў канцэртах былі запрошаныя ўжо добра вядомыя сталічныя выканаўцы: саліст Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі Ілья Сільчукоў, скрыпачка Улада Беражная, цымбалістка Вераніка Прудзед, піяністы Павел Нетук, Аляксей Пшанічны, флейтыстка Юлія Шчасная. Але і ўсе рэгіёны прадставілі сваіх маладых музыкантаў. Кожны з іх атрымаў цудоўную магчымасць паказаць свой талент і знайсці свайго гледача, кожны канцэрт быў святам і

цудоўным падарункам да 15-гадовага юбілею спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі стаў цыкл канцэртаў, падрыхтаваны дырыжорам Вячаславам Бартноўскім пры ўдзеле стыпендыятаў і лаўрэатаў фонду. Імя Вячаслава Бартноўскага — дэкана музычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, дырыжора, педагога, члена Беларускага саюза музычных дзеячаў — добра вядомае аматарам класічнай музыкі ў нашай краіне і за яе межамі. Шмат гадоў ён актыўна ўлучае яркіх маладых таленавітых выканаўцаў у канцэртныя праграмы, адкрываючы новыя перспектывы як для саміх удзельнікаў, так і для слухачоў. Мы гутарым з маэстра як з аўтарам і арганізатарам праекта.

для аматараў, і для прафесіяналаў. І думаецца, што выступленне нашых таленавітых хлопцаў і дзяўчат стала своеасаблівым імпульсам для тых, хто, можа быць, пакуль толькі марыў выступаць на сцэне, навучыцца іграць на інструменце або спяваць. Я прадбачу вялікую эстэтычную і выхаваўчую ролю гэтага праекта.

— Да таго ж, за выступленнем кожнага юнага музыкі, безумоўна, стаіць не толькі майстэрства яго педагога, але і дасягненні выканальніцкіх школ? — Сёння, кажучы пра традыцыі айчынай музычнай адукацыі, мы ўяўляем вялізны айсберг — пляду выдатных педагогаў, якія выхавалі новыя імёны. Але не варта забывацца пра значнасць настаўніцкай працы не толькі ў сталічных школах, але і на перыферыі. І часта інтуітыўнае пачуццё педагога ў пошуку таленавітых дзяцей аказваецца лёсавызначальным. Неад'емнай часткай гэтага нярэдка ювелірнага працэсу з'яўляюцца творчыя сустрэчы, сумесныя канцэрты, «круглыя сталы» і іншыя формы абмену досведам. І мушу падкрэсліць, што вялікую ролю ў творчым кантактаванні музыкантаў Беларусі адыгрывае Беларускі саюз музычных дзеячаў. На працягу больш як 20 гадоў гэтае грамадскае аб'яднанне арганізоўвае канцэрты, фестывалі, музычныя вечары, якія аб'ядноўваюць сотні дзеячаў прафесійнай музычнай культуры самых розных напрамкаў.

Многія нашы слухачы памятаюць цудоўны святочны канцэрт у зале Белдзяржфілармоніі, прымеркаваны да

20-гадовага юбілею БСМД: удзельнічалі і вучні, і іх настаўнікі, прагучалі прэм'еры твораў беларускіх кампазітараў. Да таго ж, мы не павінны забывацца пра тое, што дзеячы саюза, у першую чаргу, з'яўляюцца педагогамі нашых салістаў-стыпендыятаў і лаўрэатаў фонду: заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, прафесар Уладзімір Няхаенка, народны артыст Беларусі прафесар Яўген Гладкоў, заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь, прафесар Барыс Нічкоў, прафесар Эдуард Кучынскі і шэраг іншых.

— Але ж гэта не першы праект, у які вы прыцягваеце маладых выканаўцаў?

— Так, мяне заўсёды прываблівала ідэя адкрыць для слухача новыя імёны. На працягу шэрагу гадоў ужо

Не варта забывацца пра значнасць настаўніцкай працы не толькі ў сталічных школах, але і на перыферыі. І часта інтуітыўнае пачуццё педагога ў пошуку таленавітых дзяцей аказваецца лёсавызначальным. Неад'емнай часткай гэтага нярэдка ювелірнага працэсу з'яўляюцца творчыя сустрэчы, сумесныя канцэрты, «круглыя сталы» і іншыя формы абмену досведам.

было здзейснена некалькі праектаў. У тым ліку канцэрты ў Варшаўскай філармоніі з удзелам Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Беларусі і нашых выдатных выканаўцаў трубаача Андрэя Кавалінскага і піяніста Андрэя Паначэўнага. (Нагадаю, што А.Паначэўны з'яўляецца лаўрэатам конкурсу імя П.Чайкоўскага. — Н.Г.). Вялікі рэзананс атрымалі тэматычныя канцэртныя праграмы Мінскага сімфанічнага аркестра «Калегіум музыкум» пад звай «Музычныя асамблеі ў экспазіцыях Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь», цыкл канцэртаў «Духоўнае адраджэнне на парозе трэцяга тысячагоддзя» і многія іншыя.

Нягледзячы ні на што, я веру, што цяжкасці самага рознага паходжання можна пераадолець. Для нас, педагогаў, перш за ўсё неабходна перадаць моладзі надзею на тое, што мастацтва ратуе, што можна быць адданным прафесіі і атрымліваць ад гэтага немалыя дывідэнды, што можна любіць і не губляць захаплення штодзённай, часта вельмі нялёгкай працай.

— Відаць, асаблівую ролю ў гэтым працэсе адыгрывае ваша праца ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце культуры і мастацтваў?

— Так, я з'яўляюся дэканам музычнага факультэта БДУКіМ, пастаянна працую з моладдзю. Яе праблемы і творчыя дасягненні — неад'емная частка майго жыцця. Я адчуваю сябе абсалютна на «моладзевай хвалі», ды і самі студэнты нярэдка здзіўляюцца: маўляў, адкуль вы так добра ведаеце тое, што нас хвалюе? Працуючы ва ўніверсітэце ўжо больш як 30 гадоў, я прайшоў самыя розныя этапы педагогічнай і адміністрацыйнай дзейнасці і ведаю пра розныя праблемныя сітуацыі не паводле чутак. Я прыкладаю ўвесь свой досвед, каб узняць узровень музычнага выхавання студэнтаў на патрэбную вышыню. І адным са стратэгічных кірункаў лічу ўзмацненне педагогічнага складу калектыву. У нас на факультэце працуюць яркія музыканты, выканаўцы, якія ў лепшых адукацыйных традыцыях з'яўляюцца «іграючымі трэнерамі». Мы адзіная ВНУ ў краіне, якая навучае ў галінах эстраднай музыкі і народнага мастацтва, а гэта вялікая ніша ў нацыянальнай музычнай культуры, якая вымагае высокапрафесійных кадраў.

Я перакананы, што «першая палова» высокакласнага музыканта закладаецца пры нараджэнні і далейшым выхаванні, але наступныя 50 працэнтаў з'яўляюцца вынікам працы настаўніка. Асабіста для мяне прафесійная школа, пройдзеная ў Ленінградскай

дзяржаўнай кансерваторыі імя М.Рымскага-Корсакава, і веды, атрыманыя ў майго педагога, дырыжора, прафесара Г.Яржэмскага, аказаліся наймацнейшым падмуркам і бясконцай крыніцай, з якой я да гэтага часу атрымліваю адказы на шматлікія прафесійныя пытанні.

— Але не будзем утойваць, што ў сучасным грамадстве прафесія музыканта па-ранейшаму ўспрымаецца з насярагай...

— Нягледзячы ні на што, я веру, што цяжкасці самага рознага паходжання можна пераадолець. Для нас, педагогаў, перш за ўсё неабходна перадаць моладзі надзею на тое, што мастацтва ратуе, што можна быць адданным прафесіі і атрымліваць ад гэтага немалыя дывідэнды, што можна любіць і не губляць захаплення штодзённай, часта вельмі нялёгкай працай... І мне б вельмі хацелася бачыць усё большую колькасць людзей самых розных сацыяльных узроўняў, уцягнутых у працэс атрымання асалоды ад музычнага мастацтва.

— А што для вас значыць паняцце «музыкант-прафесіянал»?

— Маё выкладчыцкае крэда заключаецца ў тым, што неабходна развіваць спачатку мастацка-вобразную галіну музыцыравання. Акрамя таго, музыкант павінен добра разбірацца ў музычных стылях, асаблівасцях музычнай формы, гармоніі... Для дырыжора — гэта абсалютнае веданне магчымасцей аркестра і любоў да музыкі, у першую чаргу, у самім сабе — больш за любоў да сябе ў музыцы. Тут можна шмат пералічваць спецыфічных кірункаў, але яшчэ важна быць высокаадукаваным чалавекам, які цікавіцца рознымі відамі мастацтва.

— Ці не маглі б вы падзяліцца сваімі марамі і працыніць перспектывы развіцця аналагічных праектаў з удзелам маладых музыкантаў?

— Так, і гэтыя перспектывы неабдымныя. Спадзяюся, што здзейсніцца ідэя арганізаваць аб'яднаныя канцэрты ў садружнасці з фондамі па падтрымцы моладзі розных краін, шматпрофільныя праекты з прыцягненнем прафесіяналаў з самых розных галін мастацтва. Мне вельмі блізкая ідэя прадставіць на сцэне творчыя дыялогі «Настаўнік — вучань». Планаў сапраўды вельмі шмат... Ну, а наперадзе — кульмінацыя цяперашняга праекта, фінальныя фанфары маладых талентаў Беларусі ў сталічнай філармоніі.

Наталля ГАНУЛ, кандыдат мастацтвазнаўства

На здымку: за дырыжорскім пультам — Вячаслаў Бартноўскі.

Сябры! На вашы пытанні, якія датычаць падрыхтоўкі матэрыялаў для гэтай старонкі, адкажа першы намеснік старшыні праўлення Беларускага саюза музычных дзеячаў Наталля Васільеўна ВІТЧАНКА.

Тэлефоны: (017) 222-37-33 — працоўны; (029) 507-55-05 — МТС; (029) 699-32-00 — Velcom.